

Členský zpravodaj

Veterán Rádio Klub

B r n o

Ročník VII - 2000

Číslo 4

Pohled na známého cestovatele po rozhlednách Jana Černého z Prahy, OK1XCH. Je právě na rozhledně Andrlův chlum nedaleko Ústí nad Orlicí. Navštívil již všechnz rohledny (149) na svém jízdním kole. Při tom ujel asi 6 tisíc kilometrů.

Členský zpravodaj VRK
Informační bulletin členů
Veterán Rádio Klubu
Vydává
Rada Veterán Rádio Klubu

Předseda

OK2LS
František Frýbert
Poznaňská 6, 616 00 Brno 16
tel: 05 / 750439
OK2LS @ OK0PAB.CZE.EU

Místopředseda**Jednatel**

OK2BJT
Štefan Polák
Topolky 26, 616 00 Brno 16
tel: 05 / 756909

Pokladník a hospodář

OK2AIS
Aleš Tomšů
Hrnčířská 41, 602 00 Brno 2
tel: 05 / 41217052
OK2AIS @ OK0PAB.CZE.EU

Diplomový manažer

OK2BEH
Zdeněk Životský
Dřínová 1645, 666 01 Tišnov 1
tel: 0504 / 413562
OK2BEH @ OK0PAB.CZE.EU

Soutěžní manažer

OK2TH
Miroslav Vrána
ul. prof. Tučka 3508
767 01 Kroměříž 1
tel: 0634 / 331585

Člen rady a VO OK5VRK

OK2BGW
Ing. Ivo Kovář
Jamborova 937, 666 02 Tišnov 2

Podávání novinových zásilek
povoleno Oblastní správou
pošt v Brně č.j. P/2-815/95

OBSAH

strana

Na titulní straně je obrázek spojení z rozhledny.....	1
Obsah, rada VRK.....	2
Různé zprávičky.....	3
Seznam členů VRK	4
Návod na spojení v esperantu.....	5
Silent key OK2BHB. Kulaté narozeniny členů.....	6
Technika – indikátory síly pole.....	7
Technika – absorbní vlnoměr, údaje coax. kabelů	8
Příspěvky, noví členové, změna volací značky.....	9
Diplomy VRK , podmínky esperantského závodu.....	10
Kontaktní adresy, burzy a setkání.....	11

Příloha zpravodaje na pokračování :

Za tajemstvím éteru od OK1YG
Sedmnácté , poslední pokračování str. 129 – 136

Do tohoto čísla přispěli OK2LS, OK2BEH,
OK2AIS, OK2BJT, OK2VTZ.

Vytiskla tiskárna VENSEN Brno – Královo Pole.

Zpráva o setkání v Holicích:

Při příležitosti setkání radioamatérů v Holicích byla uspořádána členská schůze členů VRK, které se zúčastnilo 20 členů. Byla přednesena zpráva o činnosti členů rady za uplynulé období, zpráva pokladníka, tajemníka a diplomového manažera.

V diskusi byl dán návrh na znovuzveřejnění seznamu členů VRK a podmínek vstupu do našeho klubu. Možnost předávání výsledků závodu VRK pomocí balíku bude možné od příštího roku.

Připomínáme !!

Nový telekomunikační zákon platí od 1. července tohoto roku. Od tohoto data byl zvýšen poplatek za obnovení koncese na 500,- Kč a nově zaveden tzv.: Průkaz operátora, o který je nutno požádat ČTÚ do 30. června 2001 (je vystavován bezplatně). V žádosti je třeba uvést hlavní údaje z povolení k provozování stanice.

Upozorňujeme na změnu adresy ČTÚ – viz strana 11.

K publikaci Za tajemstvím éteru :

V tomto čísle našeho Zpravodaje končí uveřejňování historie radioamatérství od Ing. Daneše, OK1YG. Na zpracování se podíleli dva členové rady s různými systémy počítačů, proto nejsou všechny stránky naprosto stejné. Pokud někdo postrádá některé pokračování, může rada zajistit kopii této části.

Rada VRK se obrací na naše členy, kteří by byli ochotni aktivně pracovat v radě VRK a doplnili tak chybějícího člena. Aktivista nemusí být z blízkého okolí Brna, ale je třeba mít možnost pravidelného kontaktu s radou VRK.

123	DH4RAE	050	OK1DMM	308	OK1WFE	154	OK2BNF	059	OK2OQ	129	OK2VGD
159	DJ5OK	329	OK1DMQ	042	OK1WI +	246	OK2BNT	282	OK2OR	280	OK2VH
252	DK9MM	357	OK1DOR	071	OK1XM	240	OK2BOB	181	OK2OU	214	OK2VKG
183	DL4FCS	063	OK1DFF	337	OK1XR	281	OK2BOR	224	OK2PAB	356	OK2VNA
322	DL4MFG	270	OK1DZ	264	OK1XW	241	OK2BPU	195	OK2PAM	375	OK2VNN
192	F 5LHH	216	OK1EP	141	OK1YB	349	OK2BFX	248	OK2PAU	332	OK2VP
166	HB9LDU	136	OK1EU	268	OK1YG +	244	OK2BQD	221	OK2PAX	247	OK2VRX
124	OE5BMO	083	OK1EV	338	OK1YS	056	OK2BQF	058	OK2PAY	227	OK2VX
361	OK1AA	049	OK1FB	150	OK1ZL	185	OK2BQO+	257	OK2PB	253	OK2WE
153	OK1AAZ	272	OK1FGY	314	OK1ZN	294	OK2BR	132	OK2PBC	179	OK2WFW
300	OK1ABF	238	OK1FHP	015	OK2AIS	341	OK2BRY	024	OK2PBE+	032	OK2WK
158	OK1AD	380	OK1FKV	176	OK2AJ	079	OK2BSA	312	OK2PBH	259	OK2WO
211	OK1ADO	045	OK1FR	127	OK2AR	199	OK2BSB	291	OK2PBK	323	OK2WW
261	OK1ADW	254	OK1FV	160	OK2BAP	379	OK2BTE	371	OK2PBH	134	OK2XA
169	OK1ADZ	376	OK1FVD	114	OK2BAV	344	OK2BUX	293	OK2FCB	145	OK2XFU
292	OK1AEE	137	OK1GR	+ 274	OK2BBB	352	OK2BVT	307	OK2PCN	106	OK2XOI+
067	OK1AEH+	030	OK1HCD	191	OK2BBD	086	OK2BWG	242	OK2PCO	084	OK2XVK+
331	OK1AEY	299	OK1HH	019	OK2BBH	065	OK2BX	326	OK2PCQ	022	OK2XZ
186	OK1AFF	196	OK1HJ	263	OK2BBJ	162	OK2BXA	090	OK2PCR	302	OK2YJ
155	OK1AFJ	140	OK1HX	372	OK2BCJ	164	OK2BXM	364	OK2PCX	276	OK2YZ
144	OK1AFY	138	OK1IAL	206	OK2BCN	228	OK2BXX	115	OK2PCY	284	OK2ZEM
190	OK1AFZ	289	OK1IAO	107	OK2BCP	273	OK2BZT	025	OK2PDD+	217	OK2ZZ
340	OK1AGA	165	OK1IAS	258	OK2BCR	104	OK2BZV+	108	OK2PDS	119	OK2ZU
317	OK1AGO	287	OK1IBE	207	OK2BCZ	255	OK2CL	117	OK2PEN	277	OK2ZZ
220	OK1AGS	046	OK1IG	203	OK2BDA	373	OK2DA	171	OK2PEO	010	OK2VVK
362	OK1AHX	324	OK1IWQ	077	OK2BDB	076	OK2DDB +	269	OK2PES	041	OK1AA
297	OK1AIL	110	OK1JAX	105	OK2BDL+	068	OK2DE	306	OK2PFO	283	OK2AD
360	OK1AJD	231	OK1JB	040	OK2BDU	350	OK2DU	377	OK2PGH	157	OK2KM
315	OK1AK	256	OK1JDJ	103	OK2BEH	210	OK2EI	251	OK2PGW	184	OK3AX
061	OK1AL	382	OK1JHK	250	OK2BET	027	OK2FD	365	OK2PJH	209	OK3CAF
178	OK1ALY	066	OK1JIM	298	OK2BFI	014	OK2FEI	271	OK2PKY	047	OK3CAZ
313	OK1AMD	232	OK1JKR	305	OK2BFY	093	OK2FH	035	OK2PLH+	260	OK3CBT
173	OK1ANN	290	OK1JMS	233	OK2BGA	039	OK2GE	339	OK2PMV	143	OK3CED+
237	OK1APH	161	OK1JPO	055	OK2BGE	245	OK2HBR	037	OK2PO	202	OK3CFK
044	OK1APS+	333	OK1JSF	033	OK2BGI	366	OK2HHF	029	OK2PPA	204	OK3CFN
060	OK1AQ	053	OK1JST	099	OK2BGV	142	OK2HI	028	OK2PY +	064	OK3EA
130	OK1AQE	102	OK1KD	222	OK2BHA	208	OK2HST+	074	OK2QC	236	OK3IAG
296	OK1AQL	295	OK1KZ	013	OK2BHB+	023	OK2HY	075	OK2QU	043	OK3MB
052	OK1ARN	301	OK1LV	378	OK2BHZ	072	OK2JA	213	OK2QX	182	OK3MH +
374	OK1ARQ	346	OK1MAY	230	OK2BIJ	351	OK2JEW	069	OK2RN	070	OK3OF +
325	OK1AW	091	OK1MC +	030	OK2BIL	279	OK2JK	082	OK2RZ	057	OK3QQ
193	OK1AWJ	156	OK1MD	095	OK2BIQ	336	OK2JMA	249	OK2SG	146	OK3TBE
078	OK1AWO	149	OK1MO	012	OK2BIX	081	OK2KE	347	OK2SJS	345	OK3TGB
363	OK1AWR	063	OK1MOC	048	OK2BIZ	085	OK2KJ	235	OK2SMG	180	OK3TJC+
051	OK1AWT	265	OK1MP	218	OK2BJI	096	OK2KK	353	OK2SMI	189	OK3JUN +
342	OK1AZA	225	OK1MR	120	OK2BJK	311	OK2KR	348	OK2SPS	177	OK3WRZ
175	OK1BB	092	OK1NB +	122	OK2BJR	170	OK2KS	319	OK2SS	174	OK4DX
172	OK1BP +	321	OK1NG	152	OK2BJT	334	OK2KY	278	OK2SSJ	031	OK4PC +
128	OK1BY +	101	OK1NH	089	OK2BJY+	205	OK2LC	223	OK2SW	054	OK4XX +
369	OK1CKV	316	OK1NR	194	OK2BKB	226	OK2LF	151	OK2SWD	188	OK5BP
318	OK1CM	229	OK1NV +	335	OK2BKE	100	OK2LH	139	OK2SXX	121	OK5NJ
116	OK1CV	370	OK1OH	118	OK2BKP	088	OK2LN	017	OK2TB	062	OK6CV
288	OK1DAV	304	OK1PD	262	OK2BKQ	038	OK2LQ	087	OK2TH	328	OK7GW
147	OK1DBF	113	OK1PQ	215	OK2BL	021	OK2LS	343	OK2TT	168	OK7RR
125	OK1DCE	330	OK1RR	187	OK2BLB	036	OK2LT	126	OK2TU	080	OK7YE
148	OK1DCL	167	OK1SVS	354	OK2BLR	327	OK2MBN	310	OK2UA	131	OK8RA
309	OK1DFE	200	OK1TD	286	OK2BMB	234	OK2MW	098	OK2UHM	097	SH4EVP
267	OK1DFK	212	OK1TJ	018	OK2BMC	011	OK2MZ	133	OK2UQ	359	VE3NEW
135	OK1DH	111	OK1UK	285	OK2BMG	266	OK2NA	094	OK2UZ	198	VU2REI
367	OK1DKM	320	OK1UT	026	OK2BMS	034	OK2NX	243	OK2VED	112	WA5AXA
356	OK1DKR	239	OK1VEY	275	OK2BNA	016	OK2OJ	020	OK2VFX	381	ZS6AXT
201	OK1DLA	219	OK1VHV	358	OK2BNC	073	OK2ON	109	OK2VGC		

Spojení-kontakto en Esperanto - několik frází pro spojení.

Všeobecná výzva	Generala alvoko (G=dž)
Stanice	Stacio
Končím	Mi finas ano = jes
Volá Vás	Vokas vin ne = ne
Dobré ráno	Bonan matenon mal = opak
Dobrý den	Bonan tagon
Dobrý večer	Bonan vesperon
Dobrou noc	Bonan nokton
Děkuji	Mi dankas
Děkuji za zavolání	Mi dankas por la alvoko
Děkuji za spojení	Mi dankas por la kontakto
Report pro vás je 5 7	Raporto por vi estas kvin sepen

1-unu, 4-kvar, 7-sep, 10-dek, 13-dek tri, 22-du dek du,
 2-du, 5-kvin, 8-ok, 11-dek unu, 20-du dek, 30-tri dek,
 3-tri 6-seš, 9-nau, 12-dek du, 21-du dek unu, 31-tri dek unu,
 5 7-kvin sep, 5 9-kvin nau/ 73-sep dek tri, 88-ok dek ok, 100=cent

Jak mě slyšíte ?	Kiel vi min audas ?
Prosím o report	Mi petas raporton
Moje vol. značka je	Mia voksigno estas
Moje stanoviště je Brno	Mia loko estas Brno
Moje jméno je.. ..	Mia nomo estas ..
Mikrofon na vás	Mikrofono al vi
Prosím (mikrofon na vás)	Bonvolu (přecházím na příjem)
Prosím (když o něco žádám)	Mi petas
Všechno přijato dobře	Ĉio bone akceptita
" " špatně	" malbone "
" " částečně	" parte "
Rozumím	Mi komprenas
Nerozumím	Mi nekomprenas
Jsem začátečník	Mi estas komencanto
Opakujte vaše jméno	Ripetu vian nomon
" " stanoviště	" " lokon
" " report	" " raporton
" " vol.značku	" " voksignon
Prosím QSL lístek	Mi petas QSL karton
Potvrzuji	Mi konfirmas
Pošlu vám QSL lístek	Mi sendos QSL karton al vi
Na slyšenou	Gis la reaudio (G=Dž)
Milý příteli	Kara amiko
Zdravím vás	Mi salutis vin
Nazdar	Saluton

Utvoř si svůj způsob spojení aby jsi se mohl rychle orientovat.
 Hláskovací slova možno používat mezinárodní. Přízvuk na
 předposlední slabiku. V závodě stačí říct aspoň report v esperantu.

Transívr = transívero,
 Příjimač = ricevilo,
 Vysílač = sendilo

Modulace = modulacio
 Popis = priskribo
 Mikrofon = mikrofono

Srdečně zdravím - koran saluton.
 =====
 Závod esperanto - 3.vikend listopad.

OK 2 LS F. Frýbert,
 Poznaňská 6, Brno, 616 00

spojení s Národní radou. Současně bylo zahájeno vysílání na vlně 49 m a o hodinu později též v pásmu 40 m. Tyto vysílače pracovaly zejména v relacích určených zahraničí.

Po osvobození zahájila Letná radiotelegrafický provoz 10.května s OLC (České Budějovice) a OLB (Brno), 11.května s OLS (Bratislava). Pražští radiotelegrafisté okamžitě poznali, že u klíče OLS sedí Ďurica, OK3FD. Znali jeho rukopis. Ladislav Janoušek s mechanikem Kněblem objížděli bývalé německé objekty a na přístroje, které by se mohly hodit telegrafní ústředně, lepili papírové štítky a kulatým razítkem ministerstva pošt a telegrafů.

17.května, v den , kdy děti ve Svitávce šly poprvé od 20.listopadu 1944 do školy, se objevil v Revoluční radiostanici Letná poručík letec Milan Český (tehdy pod jménem Bajer). Naložil vysílač, přijímač a nějaké drobnosti a odletěl do Ostravy. Po přistání došel na SNB vedle radnice.

"Pomozte mně to složit a nainstalovat."

"Jsem vojenský radiotelegrafista," přihlásil se Olda Král (nyní OK2OQ). "Šest let jsem neměl sluchátka na uších, ale zas do toho přijdu."

Vysílač postavili na bývalém výstavišti, přijímací stanici zřídili na radnici ve 3.patře. Olda si opakuje Q-kodex i Z-kodex a pilně trénuje poslechem OLP a OLB. Pojednou slyší depeši z Prahy:

"OLB DE OLP - v 18 hodin poslouchejte Ostravu a pomozte nám navázat spojení. Nemůžeme se Ostravy dovolat."

Volá telefonem na vysílač.

"Lad'te, až vás dostanu na určenou frekvenci." Svým přijímačem navádí vysílač. "Teď do vylad'te, abych vás slyšel co nejlip."

Král postupně snižuje na přijímači hlasitost.

"Dost, tak to nechte, a v 18.00 ať je to připraveno."

18.00

OLR OLR OLR DE OLP OLP OLP ZHC?

OLP OLP OLP DE OLR OLR OLR ZOK GA

OLR DE OLP - nazdar, soudruzi, bratři, kamarádi. Jsme rádi, že máme s Ostravou spojení - QTC.

Oldřich Král, OK2OQ, bere první telegram. Pamatuje si ho dodnes. Byl pro Anežku Kučerovou z Karviné od jejího syna, vojáka, že je živ a zdrav.

Postupně jsou uváděny do provozu poděbradské vysílače OLM, OLH,OLF a v Moravské Ostravě OLO.

Stanice OK2S je všechny postupně volá. Pečlivě ladíme stupnici vysílače S na tentýž dílek jako u přijímače F. Jedu na kole domů, Franta volá. Krátce poslechnu. Bombální signál.

27.května 1945. OK2Y OK2Y OK2Y DE OK2S OK2S... Nic. Nálada na poštovním úřadě Svitávka klesá pod bod mrazu. Naše stanice je ve světničce za úřední místností. Bývají tam uskladněny balíky. Stanice je rozložena na stole, na kterém jsou ještě nějaké papíry a popelník plný špačků a cigaretového popela. Ve výklenku stojí skříň s různými formuláři, rakousko-uherským seznamem obcí v celém mocnářství a jinými zbytečnostmi. Zamřížovaným oknem je vidět přes řeku na Štáchův dům. Teď si jede Franta poslechnout. Já klíčuji. Za dvacet minut je zpátky.

"Signál jako hrom."

Snažíme se ujasnit si situaci.

"Kdyby se nevysílalo, nešel by proud do antény."

"Vezmu do ruksaku přijímač, sednu na kolo a pojedu směrem k Brnu. Po několika kilometrech to vždy zkusím. Uvidíme, kam až je to slyšet."

Franta pokrčil rameny.

"Než ty někam dojedeš, bude mít pošta svoje linky v pořádku."

Po obědě jsem přinesl polorozmontovaného Hartleye, absorpční kroužek a vlnoměr.

Pohráli jsme si s Hartleyem a spustili ho. Byl původně určen pro jiné účely, ale k jeho použití nedošlo. Naštěstí. Měl mizerný tón, kliksy a celý vějíř subharmonických v rozhlasovém pásmu na středních vlnách. Absorbční kroužek svítit mohutně. Anténí miliampérmetr, vytažený z Torn fu. 1b, však vykazoval výchylku sotva poloviční.

Poštáči měli pro nás už jen útrpný úsměv.

Franta zkouší oba vysílače. Sluchátka na uších. Žárovka v absorbčním vlnoměru svítí. Najednou vykřikne:

"Jožko! Už to mám!"

Skočil jsem k němu. Ukazuje rukou na vlnoměr.

"Stupnice na "zendru" nesouhlasí. Je hrozně ujetá. Vysíláme mimo band."

Sedá na kolo a jede domů pro nářadí.

V 18 hod. jsme OK2Y nevolali. Vysílač, vymontovaný ze skříně, ležel na stole. Nebylo to snadné. Neměli jsme schéma. Byli jsme oba RP. Já 462, Franta 708. S vysílačkami jsme zkušenosti neměli.

Když jsme byli v nejpilnější práci, otevřeli se dveře. Přišla Frantova XYL Ela a Míla Jedličková. My jsme totiž úplně zapomněli na večeři.

Děvčata zůstala s námi na poště. A bylo to dobře. nezdary a neúspěch, intenzivní činnost a napětí posledních dnů začaly účinkovat. Několikrát jsme propadli depresi, chtěli jsme všeho nechat a jít od toho. Avšak díky porozumění a zájmu Ely a Míly, díky jejich povzbuzování, jejich trpělivosti a sympatiím, jsme vytrvali.

V půl druhé v noci byl František Matuška hotov s opravou. Ve dvě byl přístroj zamontován do skříně, vyzkoušen a připraven k provozu. V půl třetí jsme se u měšťanky rozcházeli. Už bylo 28.května 1945. V těch málo hodinách, které zbývaly do rozednění, se o spánku nedalo ani moc mluvit. Bylo to neklidné polobdění a horečná únava.

Ráno jsme už zase byli na poště. Ve vysílací místnosti se ještě vznášel oblak modravého dýmu.

Toho dne jsme navázali první spojení a to se stanicí OK2GR. Pan Kronek připevnil na vrata radnice výrazný nápis ozdobným písmem:

Přijímají se telegramy
do Třebíče, Náměště a
do Velkého Meziříčí.

Smůla byla protřena. Bohuš Bednář gratuloval: "Kluci, já jsem vám věřil."

Naše radost neznala mezí. OK2GR býval před válkou velmi aktivním amatérem. Psal zajímavé články. Ujal se mne v nejhorší době, když nacisté zavřeli české vysoké školy a já jsem hledal práci. Vzal mě k firmě ELECTRUM, Radio REL v Brně, kde byl také zaměstnán ing. Kolesnikov, OK2KW.

Další stanice, s níž jsme se spojili, byla OK1KV, radioklub Turnov. Brala od nás telegramy pro Prahu. a OK2DS? Zlín.

29.května 1945 v 18 hod. jsme se konečně dovolali stanice OK2Y. Na vratech se objevil nápis:

"Telegramy se přijímají bez omezení."

30.května jsme měli mít relaci v 6 hod. s OK2Y, ale neobjevila se. Ještě téhož dne jsme napsali ing.Krčmovi:

"Vážený pane inženýre.

Včera večer jsme pracovali se stanicí OK2Y a domluvili relaci na 6 hod. Náš okres nemá dosud ani telegrafického, ani telefonického spojení s Brnem, proto jsme se dali k dispozici poště, abychom jako amatéři se stali užitečnými a splnili tak svou povinnost vůči státu. Předpokládá to však, aby Vaše stanice nám vyšla vstříc. Jakmile začnou poštovní úřady našeho okresu brát telegramy pro Brno, nebude je možno zvládnout v jedné relaci v 18 hod., kdy je k tomu ještě QRM a QRN. Proto Vás prosíme, abyste nám zařídil spojení se stanicí OLB, kterou dobře slyšíme, nebo aby stanice OK2Y nás volala v pravidelných relacích

např. v 11.00, 15.00 a v 18.00 hod. Zároveň bychom mohli brát vše pro okres Boskovice a pro Zlín, se kterým udržujeme transitní spojení přes OK2DS.

Snažíme se, abychom Vám dobře posloužili a abychom hájili čest československých krátkovlnných amatérů. Tešíme se, že nám tuto službu umožníte a budeme v 11.00 a 15.00 hod. poslouchat na kmitočtech OK2Y a OLB. Pse QSP 73 to OK2RZ."

(Sám jsem se už na tento dopis neupamatoval. Ing. Krčma mi ho připomenul a poskytl mi laskavě jeho fotokopii.)

Ing. Svatopluk Krčma, který budoval brněnský radiotechnický úřad a organizoval a řídil práci stanic OLB i OK2Y, vyhověl naší prosbě v plném rozsahu a vytvořil nám předpoklady k úspěšné činnosti. Se stanicí OLB jsme přímé spojení neměli. Přebírala však některé naše depeše přes OK2Y k další dopravě. Na OLB pracovali radiotelegrafisté Kalla, Zedníček a Halenka. Službu konali obětavě a za svízelných poměrů. Protože nejezdily tramvaje, chodili do práce pěšky. Kalla z Černých polí, Zedníček z tehdejší Masarykovy čtvrti. S. Kalla se na stanici OK2S dobře pamatuje.

30.května ráno jsme vypravili první dvě várky telegramů do Brna a do Turnova a přijali jsme pro Boskovice a další místa okresu, které naše pošta okamžitě odtelefonovala. O půl jedenácté jsme již měli čistý stůl a chystali jsme se k obědu. Stále jsme však sledovali pásmo 80 m. V 11.09 slyšíme CQ DE OK2GR. Voláme ho.

OK2S DE OK2GR - zdar om - nutně potřebuji Prahu co nejdříve.
OK1KV bude až o páté QRV. Máte s ním sked? Co OK2DS? HW?

Odpovídáme, že máme Brno ve 14.30 a Turnov v 17.00 hod.

OK2S DE OK2GR - jeden člověk z Dachau je v Praze a nemůže dále. Náhodou je v Praze auto z Třebíče es potřebujeme bleskově upozornit MSG NW - Rozhlas Praha - Národní výbor Třebíče žádá rozhlas Praha o okamžitě vyhlášení této zprávy: poručík Jedlička z Třebíče nyní Praha nechť se stává autem pro těžce nemocného Miroslava Kružíka, vracejícího se z Dachau. Nachází se Praha 14, Na Nivách 278. Prosíme, abyste poručíka Jedličku na tuto výzvu upozornili - HW? OK2GR DE OK2S QSL AS

"To bude těžké. Až dosud jsme se dovolali nejdál do Svitav," říkají poštáči. A volají Svitavy.

"Zrovna dnes tam dělají montéři na lince, před chvilkou jsme mluvili s Českou Třebovou."

"Zkuste to ještě jednou, jde o člověka, který se vrací z koncentráku."

Několik nekonečných minut.

Hlásí se Česká Třebová. Za dalších několik minut slyšíme Československý rozhlas, Praha. Ale chyba. On neslyší Svitávku. Pomáhá operátorka v České Třebové. Sleduje spojení, opakuje po Svitávce slovo za slovem tak dlouho, dokud Rozhlas nemá bezvadně celou zprávu. Informujeme OK2GR.

OK2S DE OK2GR - r - pustím si rádio pro kontrolu - kdyby bylo takových 5 - 10 hams jako ty, tak to by bylo fb tře.

Jdeme k obědu. I my si pustíme rádio. Ve 13.30 slyšíme v repatriačních zprávách hlášení z Třebíče. Ale není to naše zásluha. Jen několik šťastných náhod. Ještě měsíc to potrvá, než bude spojení s Českou Třebovou a Prahou. A jestli poručík Jedlička hlášení rozhlasu vůbec zaslechne... to už se nás vlastně netýká.

17.25 spojení s OK2Y. Telegramy č.10. a 12. z Bokovic, č.7. ze Svitávky, č.3. z Letovic. QRX 8.00 - 73 SK.

Relace s OK2Y: 8.00, 8.12, 9.20, 10.30. Telegramy z Boskovic, z Letovic, ze Svitávky.

11.00 OK2S DE OK2Y QRU SK.

14.30 OK2S DE OK2Y QRU SK.

17.20 OK2S DE OK2MV - ere msg - Radiožurnálu Praha. Prosíme o zprávu o synu Rudolfovi Pospíšilovi z Hodonína, který byl integrován v táboře Oranienburgu. Poslední zpráva v září 1944 - Josef Pospíšil, Hodonín, Sušilova 84.

1.června 1945

9.15 OK2GR DE OK2S QTC 1 Velké Meziříčí, OTC 1 Křižanov.

OK2S DE OK2GR - dnes za mnou přišli zdejší sedláci, že mají několik vagónů dobrých brambor k jídlu a nemají pro ně upotřebení. Abych dal zprávu do světa, jinak že se brambory zkazí - tak QSP v Brně a na jiná místa.

10.00 OK2GR DE OK2Y - O těch bramborách to oznámíme národnímu výboru.

10.05 OK2S DE OK2Y QTC Sebranice.

11.00 dáváme stanici OK2Y telegramy z Letovic a ze Svitávky.

12.00 Dáváme stanici OK2Y dva telegramy z Boskovic. QRX 14.30.

14.30 Bereme od OK2Y telegram do Šebetova.

15.00 OK2Y vysílá fonicky:

"Všem amatérům vysílačům na Moravě.

Na základě rozhlasové výzvy ministerstva pošt a telegrafů voláme vás všechny ke spolupráci.

Vysílací stanice OK2Y bude pracovat pro vás celý den a očekává vaše volání každou celou hodinu, počínaje v 8.00 až do 20.00 hod.

Přihlaste se u svých poštovních úřadů a u národních výborů, abyste mohli dopravovat depeše z vašeho okolí. Telegramy pro vás převezme nejbližší poštovní úřad a rovněž přijaté telegramy odevzdáte na též úřadě. Spojení s cizinou je zakázáno. Dosud pracujeme s těmito stanicemi: OK2GR u velkého Meziříčí, OK2S ve Svitávce, OK2MV Hodonín. Snažte se navázat spojení s nově se vyskytujícími stanicemi OK, upozorněte je na nás, aby náš okruh byl větší a abychom mohli proti neoprávněným zakročit.

Potřebujeme spojení s kraji východně od řeky Moravy, jako Olomouc, Zlín, Kroměříž, Hranice, Mor.Ostrava.

Rozhodnete-li se ke spolupráci, stanovte si přesné hodiny, kdy vás určitě můžeme volat a oznamte nám je. Stanice OK2Y vysílá zprávy a informace pro amatéry na pásmu 3,5 MHz telefonicky, protože se nedá předpokládat, že by v krátké době mohl amatér vybudovat dostatečně silnou telefonní stanici, aby byla za všech okolností dobře slyšitelná. OK2Y poslouchá celý den , a proto je možné v případě potřeby volat také v jiné doby až do 19 hod."

16.00 Máme pro OK2Y dva telegramy ze Svitávky a jeden z Vítějvse.

2.června 1945

8.20 OK2S DE OK2GR tranzit z Velkého Meziříčí do Brna.

"8.45 OK2S DE OK2DS - čest práci - hr is telegram pro Prahu - pan Klement Gottwald, místopředseda vlády ČSR, Praha - soudruhu, sjednocený pracující lid Zlínska Tě čeká ve středu 9.června na veřejném projevu ve Zlíně. Sděl zda přijedeš. Čest práci. - KSČ Zlín".

"Ústřední výbor SČM Praha - prosíme o zaslání směrnic pro vedení SČM - okresní vedení SČM Zlín."

Při nejbližší relaci předáváme tyto telegramy Brnu k dopravě do Prahy. Připojujeme telegramy ze Svitávky, z Boskovic a Letovic, které mezitím došli na naši poštu telefonicky.

Tak to šlo stále dál. Jedno malé intermezzo: přijeli vojáci, kteří nás poslouchali a věděli o nás. A že prý ten náš vysílač nutně potřebují. Franta jim ho dal. Druhý den už měl postavený nový: TPTG s AL4, který byl v činnosti skoro do poloviny srpna. Za dobu své činnosti dopravila stanice OK2S 2793 telegramů.

Radnice ve Svitávce byla po několika letech zbořena a na jejím místě bylo postaveno kino. Při stěhování pošty byly likvidovány všechny neužitečné papíry, tedy i ty, které se týkaly stanice OK2S. Zachovaly se některé dokumenty, kusé poznámky a především vzpomínky. Vzpomínáme na stanici OK2Y, na její operátory Bělocha (OK2PCU), Saxla (OK2SZ), Šustra a vůbec na každého, kdo pomáhal.

MÍSTO ZÁVĚRU

Květen 1984. přijímač, naladěný v pásmu 2 m na kmitočet 145 700 MHz, je živý. Povídá se od časných hodin ranních do druhého dne téměř do rána a pak zase znovu.

Do hovoru po chvilkách zaznívá morseovkou značka převaděče OK0C a do dvotónové naváděcí signály k ladění. Mluví spolu stanice z Trutnova, z Náchoda, z Poděbrad, Olomouce, Liberce, Litovle, Opavy. Přímé spojení je intimnější a okruh jeho slyšitelnosti omezen (přes převaděč OK0C je to slyšet od Aše až do Opavy). A za přímá spojení se sbírají staniční listky. Tady přicházejí ke cti výkonné přístroje a důmyslné anténní systémy, ke kterým se musí přidružit i dobré podmínky a trochu štěstí. Pak je možné na dvou metrech korespondovat i mezi Československem a Španělskem, jak se to 28. června 1979 podařilo OK2BFH.

Je nasnadě, že bychom měli mít nějaké zrcadlo, které by ty velmi krátké vlny odráželo do dálky. Taková zrcadla existují: ionizované stopy meteoritů, polární záře a měsíc, který odráží elektromagnetické vlny. Je k tomu zapotřebí velkého výkonu, dokonalých směrových antén, které mají vysoký zisk, a mají schopnost se na ten měsíc šikovně strefit a zvláště citlivých přijímačů s nepatrným šumem. Oldřich Kalandra, OK2TU, ve Svitavách má u domu postavený dvacetimetrový příhradový stožár s obrovskou anténou, která se točí kolem dokola a ještě se naklání o 70°. Konstruktor převaděče OK0C, Standa Blažka, OK1MBS, navázal v Nové Pace 15. května 1981 v pásmu 145 MHz spojení s Austrálií a už má (1984) na dvou metrech WAC (Worked All Continents) a přes 50 zemí.

Ing. Karlu Jordanovi se podařilo první spojení odrazem od meteorických stop 13. srpna 1981 s bulharskou stanicí LZ1LW. zajímal se o provoz odrazem od měsíce a měřil šum slunce při východu a při západu. Astronomie byla jeho koníčkem už od ranných studentských let. Před druhou světovou válkou zdědil po strýčkovi staré časopisy, sluchátka a krystalku. Uvedl ji do chodu, stal se radioamatérem.

Jordan měl příležitost rozvinout svou zálibu ve svazarmovských radioklubech na studiích v Brně a Praze. Klubovní stanice OK2OBA a OK1KUR, polní dny na Zlatém návrší a na Loučném, závody a soutěže, sledování pokusů z německých stratosférických balónů, to byly milníky, kdy v 8.30 navázal první československé spojení přes družici a to se stanicí SK6AB, s univerzitou v Göteborgu. (Československá oficiální pozemská stanice pro kosmické spoje zahájila svou činnost v dubnu 1974.)

Druhý, komu se podařilo spojení přes družici, je Standa Blažka, OK1MBS. Třetí je Ondřej Oravec OK3CDI, nyní OK3AU, první slovenská stanice na kosmických spojích.

Ondřejova amatérská dráha začala v padesátých letech v Košicích na klubovní stanici svazarmu OK3KSI. Poslouchal prvního Sputníka. Následovala družicová spojení s Indií, Afrikou a východními oblastmi SSSR a na prahu osmdesátých let už má přes 2000 QSL listků za spojení z Košic do všech koutů světa. Téměř polovina nese poznámku, že je to první družicové spojení odesílatele.

"Zajímavá byla africká stanice 5Z4ZJ někde v buši v Keni v roce 1976. Byl to lékař, který si zhotovil šasi vysílače z hliníkové krabice na injekce. Hodil se mu krystal, kterého používal jako flying doctor ke komunikaci a jehož harmonická padla zrovna na up-link frekvenci. Reflektor k anténě vyrobil z drátu na oplocení," vzpomíná Ondřej. "Ale družice nejsou jen k povídání. Využívají se ke studiu šíření elektromagnetických vln, k prognóze výskytu sporadické vrstvy E i aurory a k ověřování výsledků vertikální sondáže ionosférickým radarem."

Ondřej Oravec, OK3AU, je výborný telegrafista. má zkušenosti z ruzyňského letiště i z amatérského provozu. Možnost komunikace při obletech prvních družic trvala jen několik desítek sekund.

"Člověk musí mít pořádné hodiny a musí si umět rozvrhnout čas, zvláště doma. Když si spočítám oblety, družice se mi objeví na sekundu přesně. Zařízení může být jednoduché, ale rozhodující je vytrvalost při práci," uzavírá Oravec.

Dlouhé vlny, které byly ve dvacátých a třicátých letech nabity stanicemi, poskytují v roce 1984 zcela jiný obraz. Dokonce se zdálo, že zejí prázdnotou. Jsou tam celosvětové navigační sítě, časové signály a několik stanic s povětrnostními zprávami.

Italská poštovní správa požádala v roce 1935 velmi důrazně československé ministerstvo pošt a telegrafů, aby už konečně přešlo v relaci Praha - Řím z dlouhých vln na krátké, kde je provoz ekonomičtější. Stejně naléhavý požadavek předložila Jugoslávie. Praha byla tehdy jedinou stanicí, která ještě pracovala s Beogradem na dlouhé vlně. O necelé půl století později e rádiová komunikace stěhuje na družice, na velmi krátké vlny.

Rozdělení vln na mezinárodní konferenci v roce 1927 končilo u pěti metrů. Když amatéři začali vysílat po druhé světové válce, volával OK1AA pyšně: "Všeobecná výzva na vlně pouhých pěti metrů." V roce 1982 překonávají inženýři Jan Franc, OK1VAM, a Josef Smitka, OK1WFE, mezi Klínovcem a Pradědem evropský rekord ve spojení v pásmu 5,7 GHz.

Ondrej Oravec by se v roce 1984 mohl i obejít bez přesných hodiněk a nemusel by ani antény orientovat tak pečlivě, jak je zvyklý. Družice AO 10 je nad námi několik hodin denně a umožňuje i dlouhá spojení s nejvzdálenějšími kouty zeměkoule. S anténou to také není tak choulostivé. Když, ing. Jordan, OK1BMW, zjistil, že AO 10 už lítá, opřel anténu o štafle na balkóně a udělal spojení na první ráz.

Amatérské i profesionální stanice řízené počítači jsou již dnes běžné. Proces automatizace stanic bude pokračovat i nadále. Připravuje se celosvětová amatérská síť v pásmu 1296 MHz, řízená počítačem.

"Komunikace přes družice III. generace bude vlastně spojením s lidmi napojenými na tutéž telefonní ústřednu." míní Oravec.

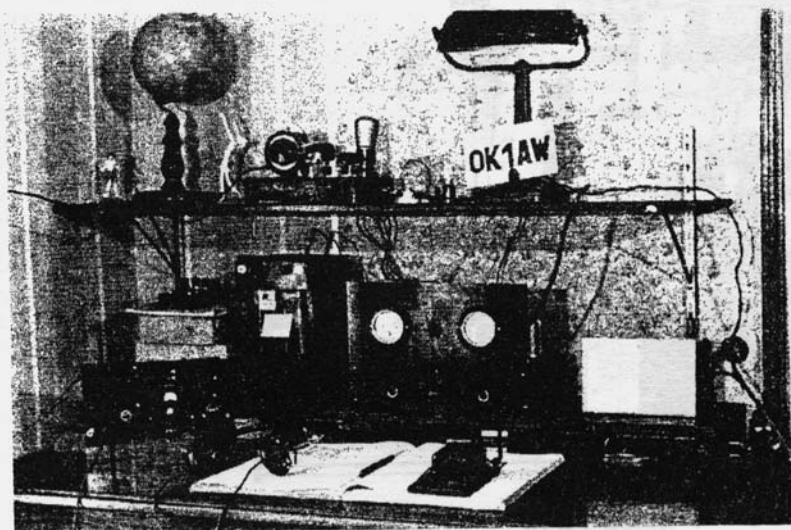
Jak hluboce se mýlili všichni, kdo po druhé světové válce psali, že vývoj radiotechniky je ukončen a lze nanejvýš očekávat jen semtam nějaké zlepšení! Že historická úloha amatérů byla dohrána prvním transatlantickým spojením na krátkých vlnách! Ale - co bude dál? Futurologové si představují amatérskou vysílací stanici jako robota. Do mikrofonu se bude mluvit v angličtině. Příjemci cesta bude pracovat obráceně. Ale to je jenom zrání etapy, kterou už prožíváme. Byly jiskry, elektronky, tranzistory. Máme integrované obvody, moduly, mikroprocesory, počítače, kosmické spoje. Budoucnost je zahalena tajemstvím, které očekává mladou generaci XXI. století.

ZA TAJEMSTVÍM ÉTERU

Dr. ing. Josef Daneš

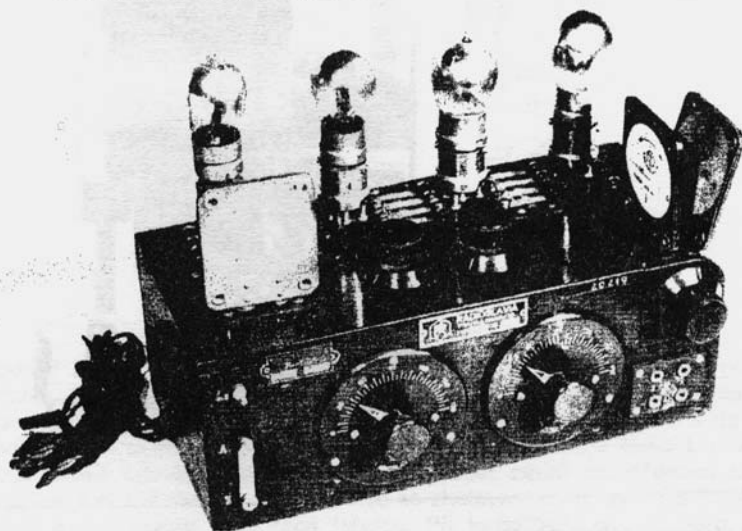
Lektoroval: doc. dr. ing. Miroslav Joachim,
ing. Zdeněk Prošek.

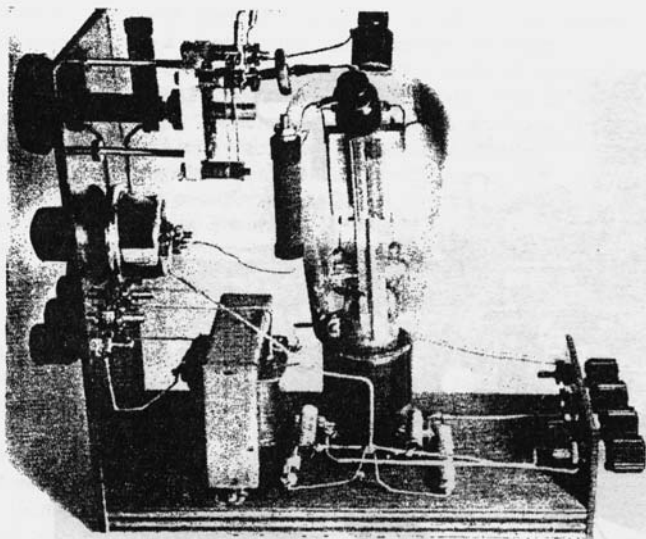
Odpovědný redaktor: Vlasta Hušková

Stanice Aloise Weiraucha ze začátku třicátých let

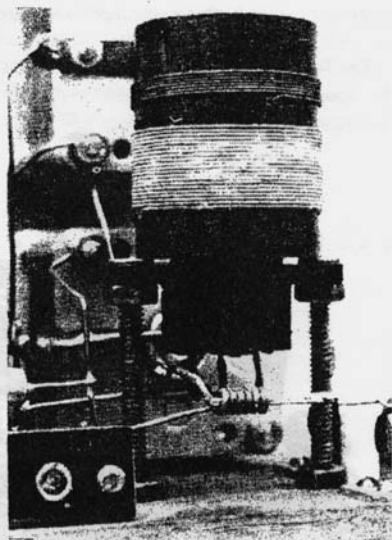
Čtyřlampovka ze začátku třicátých let

Vysílač TK1 z druhé poloviny třicátých let

Weirauchův přenosný vysílač

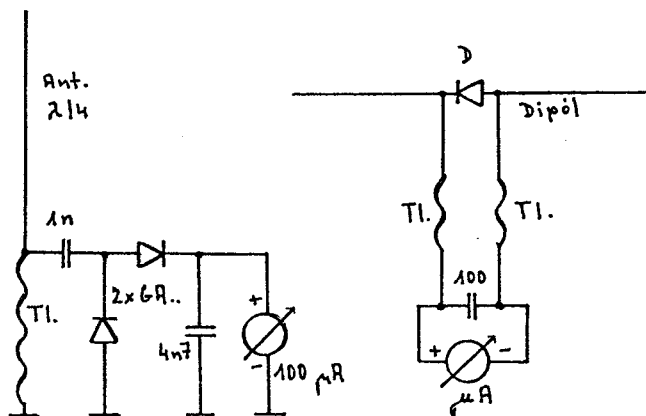

Publikace " Za tajemstvím éteru " byla ve zpravodaji VRK uveřejňována na pokračování jako samostatná příloha se souhlasem autora Ing. Daneše, OK1YG.
Tuto přílohu připravovali: OK2MZ, OK2BEH a OK2VTZ.

Technika – Indikátory síly pole.

V amatérské praxi měříme intenzitu pole při nastavování správných hodnot antény, zvláště u různých směrových systémů, nebo při měření vyzařovacího diagramu, který znázorňuje směrové účinky antény. V těchto případech nemusíme znát absolutní intenzitu pole v mV/m, stačí pouze relativní měření, ke kterému můžeme použít jednoduchý přípravek, který sestojíme z několika součástí během krátké doby. Jedná se o aperiodický měřič, poměrně málo citlivý se kterým se většina z nás jistě už setkala. Pro měření v pásmu 145 MHz použijeme antenku asi 50 cm, vř tlumivku 10-20 uH, oddělovací kondenzátor cca 200-1000 pF a dvě diody, na příklad GA 206 (fialové) z TV obrazových detektorů.

Měřicí přístroj co nejcitlivější, 100-200 μ A. Pro použití na KV je třeba zvětšit tlumivku na hodnotu cca 200-500 μ H. Hodnoty tlumivek nejsou kritické. Zapojení je na obr. č.1. Nejjednodušší měřič intenzity elektrického pole je VKV dipól, spojený s detektorem a citlivým měřicím přístrojem na vedlejším obrázku.

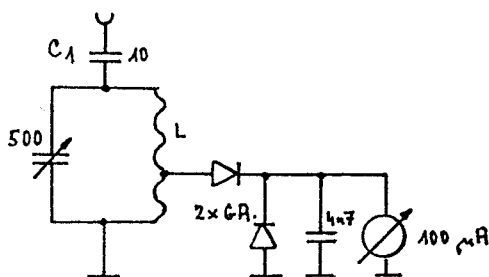

Obr. 1

Zapojení laděného absorpčního vlnoměru, vhodného pro měření síly pole je na obrázku č.2. V tomto případě se doplní malou antenkou. Použijeme-li ladící kondenzátor s malou počáteční kapacitou, obsáhne kmitočty od 5 do 30 MHz s jedinou cívkou. Pro nižší rozsah 1,5 až 5 MHz je vhodné cívku L navinout na dvouotvorové televizní jádro z hmoty N1. Deset závitů na středním sloupečku představuje indukčnost asi 25 uH. Údaje ke zhotovení cívek pro různá krátkovlnná pásma jsou uvedeny v příložené tabulce. Při kmitočtech nad 20 MHz je nutno zmenšit vazební kapacitu C1 na 2 až 3 pF, aby neovlivňovala laděný obvod.

Tabulka hodnot cívek pro absorbní vlnoměr.

Pásmo [MHz]	indukčnost [uH]	počet závitů	odbočka	průměr cívky [mm]	kapacita C lad.[pF]
1,5 až 5	25	25	5	28	500
3 až 16	5	12	3	40	500
5 až 30	1,5	5	1	40	500
1,8	170	90	4	28	50
3,5	40	60	2,5	28	50
7	10	13	2	28	50
14	2,5	6	1,5	28	50
21	1,2	5	1,5	28	50
28	0,8	5	1	28	50

obr. 2

Údaje některých novějších koaxiálních kabelů:

Typ	Impedance ohm	Útlum 33m při 50 MHz	Činitel zkrácení	Max. napětí kV
RG58U	53	3,1 dB	0,66 (polyethylen)	1,9
RG58U	50	3,2	0,78 (pěnový)	0,2
RG59U	73	2,4	0,66 (polyethylen)	2,3
RG59U	75	2,1	0,78 (pěnový)	0,3
RG142U	50	2,7	0,69 (teflon)	1,9
RG213U	50	1,6	0,66 (polyethylen)	5,0

Stav příspěvkové morálky k 9.10.2000 : (Změny od 21.7.2000)

Příspěvky za rok 1999 poslali: OK1MOC,OM3MB.

Příspěvky na rok 2000 poslali:

OK1AEY,FB,FV,JHK,MOC,MP,VEY,
OK2BIQ,BUX,BPX,BXW,KR,PCN,QU,TU,UA,VP,OM3MB,DK3MM.

Příspěvky na rok 2001 poslali:

OK1AFF,ARQ,AWR,EV,FB,FGY,IBE,JIM,JST,MP,VEY,ZL,
OK2BAV,BDB,BGA,BIQ,BJR,BKB,BKP,BL,BSB,BUX,BVT,LF,PCN,PMV,
KR,SMG,UA,VP,OM3EA,OM5NJ,DL4MGF.

Příspěvky na rok 2002 poslali:

OK2BVT,OM3EA,DL4MGF.

Rada VRK připomíná těm členům, kteří ještě neposlali členské příspěvky, že termín pro splnění této základní členské povinnosti je vždy do konce března běžného roku.

OK2AIS

Noví členové VRK :

382 OK1JHK Havelka Jan, Husova 89,
460 01 Liberec 1

od 1.9.2000

Změna značky :

132 OK2PBC Horáček Vilém má od srpna 2000 volací znak **OK2BC**

Krátké podmínky pro členství ve VRK:

Členství ve VRK (Veterán Rádio Klub) je dobrovolné. Členem se může stát každý radioamatér, jehož první povolení k amatérskému vysílání bylo vydáno nejméně před dvaceti lety a nebo dosáhli šedesáti let věku.

Členský příspěvek činí 100,- Kč . Každý přihlášený člen obdrží členské číslo, odznak VRK a dostává členský zpravodaj (zpravidla 4-5x ročně). Náplní zpravodajů jsou převážně články z historie radioamatérů, klubové zprávy, drobnosti z techniky a zajímavosti.

Spojení se členy VRK platí do diplomů, které klub vydává. Za dobu působnosti bylo vydáno více jak 280 diplomů. Podmínky obou vydávaných diplomů byly uveřejněny ve Zpravodaji VRK, případně je zašlou členové rady VRK.

Diplom Veterán Radio Klubu získal:

č.236	OK1HAI	Alois Kubiček	30.8.2000
-------	--------	---------------	-----------

Doplňovací známku za 60 členů VRK získal:

č.103	OK2PJH	Jan Geršl	k diplomu č.211
č.104	OK1HAI	Alois Kubiček	k diplomu č.236

Doplňovací známku za 100 členů VRK získal:

č.69	OK1HAI	Alois Kubiček	k diplomu č.211
------	--------	---------------	-----------------

Diplom Veterán Radioklubu na VKV získal:

č.42	OK1MNC	Josef Rozsypal	28.8.2000
------	--------	----------------	-----------

Doplňovací známku za 50 členů VRK na VKV získal:

č.17	OK2IPP	Pavel Petrželka	k diplomu č.1
------	--------	-----------------	---------------

Congrats! Zdeněk, OK2BEH
Dipl.mgr.VRK

Podmínky esperanto závodu. esperanto konkurso:

Jako každým rokem, tak i letos, třetí víkend v listopadu, tedy 18. a 19. listopadu se koná závod. Je to již 24. ročník.

Závod trvá 48 hodin. Je to závod propagační, tedy je možno dělat normální spojení. Kdo se ale chce zúčastnit jako závodník, stačí když bude předávat kód v esperantu. To je RS + číslo spojení, tedy 59 001 atd. Závod je SSB. Frekvence asi 3770, 7070, 14270, 21270 kHz mimo warc pásma. Hláškování mezinárodní. Informace a deník odešle OK2LS. Tohoto závodu se zúčastňuje asi 200 esperantistů.

Esperantisté vydávají také diplom.

Podmínky esperanto diplomu:

Pro diplom je třeba alespoň 10 QSL od esperantistů. Nálepky za 25, 50, 75 atd. Diplom vydává HA7PW. K žádosti dodat QSL, nebo potvrdí OK2LS. Diplom je i pro posluchače. Diplom stojí 5 IRC. Podrobnější informace podá OK2LS.

Sjezd

ČRK

Dne 21. října letošního roku se koná sjezd Českého radioklubu v sále kulturního domu Vltavská, v Praze 7. Na sjezdu bude hodnoceno plnění úkolů od minulého sjezdu v roce 1996 a perspektiva činnosti v dalším období. Podrobnosti najdete v časopisu Radioamátér číslo 5 na straně 6.

Různá setkání a radioamatérské burzy :

15. října	Přerov - pivovar
21. října	Drážďany (DL) ELEKTRONIK-FLOHMARKT Alten Mensa, Mommsenstrasse 13 (v areálu technické univerzity)
11. listopadu	Brno – Josefská
18. listopadu	Praha – Vratislavova
16. prosince	Brno - Josefská
28. prosince	Olomouc (pátek odpoledne)

[illegible]

Důležité kontaktní adresy:

Český radioklub
U Pergamentky 3, 170 00 Praha 7
tel.: 02 / 872 22 40
fax.: 02 / 872 22 42
Internet: crklub@mbox.vol.cz

QSL služba ČRK
pracoviště: U Pergamentky 3, 170 00 Pha 7
tel.: 02 / 872 22 53
návštěvy: středa 9-17.30 nebo dle dohody
QSL lístky: P.O.Box 69, 113 27 Praha 1

Český telekomunikační úřad
Odbor správy kmitočtového spektra
pí Bočková
poštovní příhrádka 02
225 02 Praha 025
tel.: 02 / 2491 1298